

6 VZTAH NÁRODNÍHO HOSPODÁŘSTVÍ K NEREZIDENTŮM

Sektor nerezidentů (S.2) představuje souhrn jednotek, které uskutečňují transakce s institucionálními rezidentskými jednotkami, nebo mají jiné ekonomické vztahy s rezidentskými jednotkami. Nerezident je ten, jehož ekonomický zájem je mimo území ČR.

Účty nerezidentů představují pohled na ekonomické vztahy mezi národním hospodářstvím a nerezidenty.

Pravidlo, kdy účty nerezidentů obsahují jen transakce mezi rezidentskými a nerezidentskými jednotkami, má své výjimky:

- a) dopravní služby (až po hranici vyvážející země), které se týkají dováženého zboží a jsou poskytovány rezidentskými jednotkami, se uvádějí v účtech nerezidentů v rámci dovozů FOB, ačkoliv je produkují rezidentské jednotky;
- b) transakce se zahraničními aktivy mezi rezidenty, kteří patří do různých sektorů, se uvádějí v podrobných finančních účtech nerezidentů; ačkoli ve vztahu k zahraničí neovlivňují finanční pozici země, ovlivňují finanční vztahy jednotlivých sektorů k nerezidentům;
- c) transakce se závazky země mezi nerezidenty, kteří patří do geograficky rozdílných oblastí, se uvádějí v geografické struktuře účtů nerezidentů. Ačkoliv tyto transakce neovlivňují celkové závazky země k nerezidentům, působí na její závazky vůči rozdílným částem světa.

Nerezidenti nevytvářejí sektor, za který se musí sestavovat úplná soustava účtů, ačkoli je často výhodné nerezidenty popisovat, jako by to byl sektor. Sektory se vytvářejí desagregací národního hospodářství tak, aby se získaly stejnorodější skupiny rezidentských institucionálních jednotek, které jsou si podobné ekonomickým chováním, účelem a funkcemi. Toto není případ pro sektor nerezidentů: zobrazují se transakce a jiné toky, které uskutečňují nefinanční a finanční společnosti, neziskové instituce, domácnosti a vládní instituce s nerezidentskými institucionálními jednotkami a jiné ekonomické vztahy mezi rezidenty a nerezidenty, např. pohledávky rezidentů vůči nerezidentům.

V Registru ekonomických subjektů, který spravuje Český statistický úřad, není možné postihnout všechny nerezidentské subjekty, se kterými rezidentské jednotky uskutečňují transakce.

Ve statistickém registru ekonomických subjektů jsou zahrnuty zejména zastupitelské úřady cizích států a mezinárodní instituce sídlící na geografickém území České republiky (např. Mezinárodní svaz studentstva). Pro banky, nefinanční podniky či jiné rezidentské jednotky jsou nerezidentem jejich dceřiné společnosti, klienti a další subjekty sídlící mimo ekonomické území České republiky, se kterými mají ekonomické nebo jiné vztahy (obchodují s nimi, přijímají nebo poskytují půjčky nebo mají kulturní vztahy atd.).

Do sektoru S.2 se nezahrnují jednotky (právnícké a fyzické osoby) pod zahraniční kontrolou zahrnuté v sektorech nefinančních podniků (S.11), finančních institucí (S.12), případně i v neziskových institucích sloužících domácnostem (S.15) nebo v domácnostech (S.14 – cizí státní příslušníci, kteří v České republice podnikají podle živnostenského zákona nebo jiných právních předpisů – déle než jeden rok).

Sektor nerezidentů se dělí na tyto subsektory:

- a) **Členské státy EU a instituce Evropské unie (S.21);**
- b) **Instituce evropské unie (S.212);**
- c) **Nečlenské země EU a mezinárodní organizace mimo EU (S.22);**
- d) **Členské země měnové unie a Evropská centrální banka (S.2I);**
- e) **Země a mezinárodní organizace, které nejsou členy Evropské měnové unie (S.2X).**

Členění do těchto subsektorů není uvedeno v této publikaci, ale je dostupné na internetové adrese <http://apl.czso.cz/pll/rocenka/rocnkavyber.sek>, a to v členění S.21 a S.22 od roku 2001 a od roku 2004 je již dostupné členění do subsektorů v plném rozsahu.

Hlavním zdrojem dat je Platební bilance a Investiční pozice vůči zahraničí sestavovaná ČNB a zdroje ČSÚ.